

OPGETILD UIT WATER

De Schrift die wij in dit huis koesteren, samen met zoveel andere huizen, staat bol van de sterke en onmogelijke verhalen. Dwars door de woestijn, dwars door de zee, blinden zien, kreupelen lopen. Een kind, ten dode opgeschreven, wordt uit water en doodsnoed opgetild door de dochter van farao en krijgt een leven als een prins. Hoe verzin je het? 'En hij leefde nog lang en gelukkig', zou je als slotzin verwachten. Maar dat staat er dan weer niet. Het is namelijk geen sprookje. Het is geschiedenis. Niet in die zin, dat dit allemaal toen en toen en daar precies zo gebeurd is. Maar in de zin, die Jan Nieuwenhuis zo duidelijk aan het begin van deze serie heeft neergezet: het is geschiedenis, omdat het zo altijd met mensen gaat, het gebeurde toen, tot en met vandaag. In de Schrift maakt zich het spreekwoord waar: de geschiedenis herhaalt zich. Ware verhalen zijn van toen en nu en straks. Dan is dit ook niet een onwaarschijnlijk verhaal, waarbij ik me steeds afvraag hoe dat toch allemaal in godsnaam zo heeft kunnen gebeuren. Maar het wordt een spannend verhaal met vooral de vraag: welke rol speelt ik? Uit welk water worden wij opgetild? Wat zegt het over onze toekomst?

Laten we eerst maar even kijken naar die kleine Mozes die daar tussen het riet in de Nijl dobert. Letterlijk is er in de tekst niet sprake van een mandje, maar van een arkje, of gewoon van een ark. Net zo'n ark, als waarmee Noach met zijn familie en al die dierenparen konden ontkomen aan de zondvloed; en waarmee hij dobberde over het water, totdat hij weer veilig voet aan wal kon zetten. Ook die ark werd besmeerd met teer, waarmee maar heel duidelijk gezegd wil zijn, dat het bij Noach en Mozes precies dezelfde ark is; misschien is die van Mozes een paar maatjes kleiner, maar dat doet er helemaal niet toe. Ook al in een ark worden de Tien Woorden van de Sinaï bewaard. In de Ark van het Verbond trekken de woorden mee door te woestijn en wijzen de weg. En later, ooit, zal die Ark door David feestelijk worden binnengedragen in de tempel in Jeruzalem.

De ark, welke dan ook, die in de woestijn, die in de tempel of die op de Nijl, is steeds teken van aanwezigheid van de Levende. Die is er altijd, dat is ook zijn naam. Die is er als je in de woestijn zit en nauwelijks de weg weet, die is er als je kopje onder dreigt te gaan. Bij je om je te bevrijden, je los te maken, je veilige vaste grond onder de voeten te geven. De Levende tilt je op. Dat gebeurde met Mozes. En zo gebeurt het tot op vandaag.

Het verhaal mag bittere ernst zijn, want dat zijn verhalen van bevrijding, het is ook niet zonder humor. Want daar lezen we toch maar hoe de krachtdadige aanpak van de onderdrukkende farao door zijn eigen dochter onderuit wordt gehaald: alle Joodse jongetjes zouden moeten worden gedood, maar uitgerekend het joodse jongetje dat zijn volk zal bevrijden uit den handen van die farao wordt bij hem kind aan huis. En op slinkse wijze komt de jongen ook weer gewoon terug in de armen van zijn eigen moeder en dan krijgt ze er nog voor betaald ook.

Is dat allemaal toeval? Natuurlijk niet. Deze geschiedenis en dus dé geschiedenis leert: machthebbers mogen nog zo onderdrukkend bezig zijn; ze kunnen mensen onrecht doen en pijnigen tot op het bot. Maar nooit zal hun macht standhouden. Ze stikken in hun eigen angst, tijdens het bouwen van hun imposante paleizen, graven ze hun eigen graf. Het is maar dat je het weet. Dat is toen en nu en straks.

Dus ook nu en straks. Ja, ook nu en straks. Maar niet zonder slag of stoot. De Schrift verhaalt dat de Levende het roepen en schreeuwen van mensen hoort en ziet. Maar bevrijding, verlossing komt nooit zomaar uit de hemel vallen. Het gaat niet zonder mensen, die zich geroepen weten of geroepen voelen. Die alle moed verzamelen en gaan waar geen weg lijkt te zijn.

Zoals in het verhaal van vandaag een vrouw opstaat; het zijn in de Schrift trouwens zo vaak vrouwen die opstaan. Een vrouw die de schijnbaar alles overheersende macht van een vorst te lijf gaat. Die waarmaakt, dat het altijd weer kleine mensen zijn met kleine mogelijkheden, die kleine stappen zetten en zo een weg openen naar bevrijding, recht en vrede. Dat verhaal wordt ook ons aangezegd en toegeroepen. Het kan, zo horen we vandaag in het groot en ook in het klein, wereldschokkend misschien of ergens, onopvallend, in je directe omgeving. In een grote ark of in een klein arkje. Ga maar, op hoop van zegen, we zien wel waar het schip strandt.

Zo zitten we met dit verhaal, op deze dag, in deze ruimte, bij wijze van spreken allemaal in hetzelfde schuitje. We laten ons aanzeggen een woord van bevrijding en we prenten ons dat in en willen doen wat we kunnen. Onze ogen scherpen voor wat er gebeurt, om ons heen, ver weg. Op weg naar een nieuwe wereld.

Het zijn grote woorden en het zijn ook maar woorden. Maar misschien staan ze op een dag van vandaag in een bijzonder licht. We brengen kinderen naar voren, we halen ze feestelijk in. Want kinderen is onze toekomst. We laten ze, een beetje symbolisch, te water. Niet om ze schoon te wassen, want aan hun ogen vol onschuld kun je rustig afleiden, dat ze geen kwaad hebben gedaan en je kunt je haast niet voorstellen dat ze dat ooit van hun leven zullen doen. We laten ze te water in de naam van Jezus, of/en in het spoor van Mozes. Op hoop van zegen. Dat zij de wereld met open ogen bekijken, dat zij de moed hebben om op te staan als dat nodig is.

En als we ze dan uit het water optillen, misschien dat wij onszelf dan ook even opgetild weten. Dat er krachten in ons wakker worden geroepen die we misschien in alle drukte vergeten zijn. Dan zou in ons een stem kunnen klinken die zegt: met deze kinderen en met zovele anderen naast ons willen we een wereld maken zoals die in de Tien Woorden wordt geschilderd: een wereld waar geen moord is, geen leugen, waar niet gebogen wordt voor geld en goederen en bezit, maar waar er slechts één god is, de god die bevrijdt, die dat altijd al gedaan heeft en die ook ons bevrijden zal. Dat ook wij zo opgetild worden. Met in ons hoofd de Tien Woorden die de weg wijzen. Met in onze handen een stukje brood, gebroken en uitgedeeld, zoals we ook zelf willen delen, er willen zijn voor wie of waar dat nodig is. Niemand zal je vertellen wat en waar, maar deze wereld kan niet zonder jou. Niet alleen onze kinderen dopen, maar onszelf ook maar weer eens. Opnieuw geboren, opnieuw tot leven geroepen, opnieuw tot leven gekomen, misschien wel al voor de zevende of zeventigste keer. We proberen het hier elke zondag. Dat dat vuur in ons nooit verflauwt. Er zullen ons wonderlijke dingen overkomen.

g.s.